

Antwoordkernen bij Eureka 2 h/v: De Franse Revolutie

Antwoordkernen zijn vrijwel nooit volledige zinnen. Antwoordkernen geven alleen aan, wat er beslist in het antwoord moet staan.

De bedoeling is, dat je eerst zelf de antwoorden vindt/bedenkt. Daarna maak je er zelf goede *eigen* zinnen van. Pas achteraf controleer je, of je antwoord goed is. Vaak is het geen kwestie van goed of fout, maar van volledig of niet volledig.

Wat zijn de regels voor het maken en nakijken van opdrachten:

Indelen

1. **Voor** in het schrift komen de aantekeningen te staan en ook de uitwerkingen
2. **Achterin** het schrift komen de opdrachten te staan

Opdrachten:

3. Alle opdrachten moeten gemaakt worden. De antwoorden moeten in **HELE** zinnen uitgeschreven worden.
4. Je slaat steeds een regel over tussen de opdrachten.
5. Alle antwoorden moeten nagekeken worden:
 - a. Is een antwoord goed, dan zet je met **RODE** pen een voor de kantlijn.
 - b. Is een antwoord fout en je snapt *waarom* je antwoord fout is verbeter je met **RODE** pen.
 - c. Is een antwoord fout en je snapt *niet* waarom je antwoord fout is dan zet je met **RODE** pen een **?** voor de kantlijn. Dat moet je dus vragen in de les.

Soms komt er bij de antwoordkernen **xxx**: dat betekent: zo'n antwoord moet je helemaal zelf bedenken. Vaak gaat het dan om een eigen mening, of een eigen voorbeeld: zo iets kunnen we natuurlijk niet voor je bedenken.

→ betekent: de opdracht is geen vraag. Je moet alleen de opdracht lezen. De vraag komt dan daarna: zie bij opdracht 9 →; de vraag staat bij 9.1.

..... betekent, dat wat op de stippelijntje moet, overgenomen moet worden uit het boek.

7. De betekenis van de Franse Revolutie

1. **Argument 1:** einde macht adel, begin macht bourgeoisie. **Argument 2:** nieuwe ideeën over mens, natuur en maatschappij
2. xxx Zoek in een encyclopedie of via een zoekmachine als Google op het internet
3. xxx
4. **Opdracht VWO.** verantwoording (waarom de Franse Revolutie van betekenis is); probleemstelling: uitleg wat de hoofdvraag is en wat de deelvragen zijn!

Eureka 2 hv

- 4.1 **Opdracht VWO.** Inhoudsopgave, omdat de onderwerpen binnen het thema Franse Revolutie aan de orde komen in de vorm van een tijdperk.

8. De indeling van het thema 'Franse Revolutie'

- 5 3: verklaring, gebeurtenis, gevolgen
5.1. 3
5.2 xxx

6. Savoie, Franche-Comté en Orange niet bij Frankrijk Kijk ook in Bosatlas van de geschiedenis. Bv. Kaarten op blz. 19 en 24

9 De verklaring van de Franse Revolutie

9.1 De oorzaken van de Franse Revolutie

9.1.1 Grote maatschappelijke ongelijkheid

7. →
7.1 maatschappelijke ongelijkheid
7.2 degenen die lijden onder maatschappelijke ongelijkheid. Die willen verzet: bourgeoisie, stedelijke werklieden, boeren
7.3 de gebeurtenis = de Franse Revolutie
7.4 waardoor?
7.5 verklarende vraag
7.6 objectief = feiten. Omstandigheden bestaan of mensen het nu willen of niet. subjectief = wensen, eisen, gevoelens; wat groepen mensen willen
8. xxx
8.1. * omstandigheden;
8.2. * maatschappelijke ongelijkheid; * oorzaak;
8.3. * oorzaak; *reden
9. Waarom komen de boeren in verzet?
9.1 Verklarende vraag
10. vaste plaats in de maatschappij op grond van geboorte / familie
10.1. **vroeger:** ongelijkheid vastgelegd; **nu:** ongelijkheid resultaat van 'strijd om het bestaan'
10.2.

vergelijking	stand 1	stand 2	stand 3	4a	4b
	bevoorrecht	bevoorrecht	<i>Niet-bevoorrecht</i>		
naam	geestelijkheid	<i>adel</i>	<i>bourgeoisie</i>	<i>Boeren</i>	<i>sted. werklieden</i>
rijkdom	+	+	+	—	—
macht	+	+	±	—	—
<i>Functie/ beroep</i>	<i>Godsdienst, administratie, bestuursfuncties</i>	<i>Leger, bestuur</i>	<i>kooplieden</i>	<i>veldarbeid</i>	ambachtslieden

Eureka 2 hv

- 10.3. adel draait de klok terug; geen adellijke titels meer voor bourgeoisie, weer herendiensten voor boeren
 10.4. reden.....oorzaak

11. xxx = zie instructie

11.1. oranje

11.2. blauw

11.3 opdracht VWO

11.3.1 grotere boeren naar belastingpachters en financiers; grotere boeren naar lagere geestelijkheid; grotere boeren naar ambtenaren; grotere boeren naar kooplieden

11.3.2 kooplieden – hofadel

11.3.3 naar belastingpachters en dan via huwelijk na hofadel

11.3.4 via ambtsadel (komt soms voor)

11.3.5 geestelijken mogen niet trouwen: geen erfelijk doorgeven van bezit en functies

11.3.6 dagloner en pachter; lagere geestelijkheid; gezet, meester

11.3.7 belastingpachters/financiers, kooplieden, ambtenaren

11.3.8 boeren en stedelijke werklieden zitten nu bij derde stand (zie opdracht 10.3: in dit schema 4a en 4b)

9.1.2. Absolutisme

12. maatschappelijke ongelijkheid en absolutisme

13. alle macht bij één vorst

13.1. autocratie

14. opkomst stedelijke bourgeoisie ten koste van adel

14.1.

<i>Feodale monarchie</i>	<i>Nieuwe monarchie</i>
Eerste onder zijns gelijken	Majesteit
Noblesse oblige	Droit divin

15.

1. Droit Divin	2. le Roi Soleil	3. mercantilisme

16. Opdracht VWO

16.1. recht om te regeren komt van God

16.2. huidige staatshoofd gebruikt nog steeds autocratische formulering (hoewel Nederland nu een democratie is)

16.3. uitstraling; zon staat boven alles en iedereen;

16.4. →

16.5. 1. Capet; 2. Valois, 3. Valois-Orléans; Valois-Angoulême; Bourbon; Bourbon-Orléans

17. xxx indien door docent opgegeven !

9.1.2 (vervolg)

18. het verkrijgen van een positieve handelsbalans

19. xxx = Zie instructie

Anna van Oostenrijk met haar zoontje, de latere Lodewijk XIV

Eureka 2 hv

- 19.1. uitvoer groter dan invoer
- 19.2. uitvoer bevorderen door subsidies en lage lonen; invoer beperken door invoerrechten
- 19.3.

Wel hoge invoerrechten	Geen hoge invoerrechten
Bont – hout – zijde – rietsuiker - koffie	Graan -

- 19.4. bourgeoisie (handel en nijverheid)
- 19.5. boeren (lage landbouwprijzen, geen invoerrechten op voedsel)

20. mercantilisme vult schatkist

20.1. **Opdracht VWO**

20.1.1. →

20.1.2. Machiavelli gaat niet uit van moraal, maar alleen van staatsbelang. Acte van Verlatinghe gaat uit van wettelijke regels (gebaseerd op moraal)

20.1.3. Uit 4 : 1.Droit Divin – 2.Roi Soleil – 3.mercantilisme – 4.staatsraison

9.2. Redenen voor de Franse Revolutie

9.2.1. Klachten en verzet

9.2.2. Alternatieven

- 21. Xxx
- 21.1. Grote maatschappelijke ongelijkheid en absolutisme
- 21.2.

Boeren	Stedelijke werklieden	Bourgeoisie
Herendiensten, grondbelasting en vele accijnzen	Slechte behuizing, slechte hygiëne, hongersnood bij misoogsten, hoge werkloosheid, lage lonen, belastingen en accijnzen	Beperkt door economische controle van het mercantilisme en het bestuur hield geen rekening met de belangen en rechten van de burgers

22. adel heeft mooiere grafzerk en leeft langer. Boeren hebben kort leven met kleine grafzerk. Zo zie je maatschappelijke ongelijkheid op een kerkhof

23. koning werkt met bourgeoisie samen tegen de adel

23.1. bourgeoisie krijgt geen toegang meer tot adel en wordt wel onderdrukt door absolutisme (laars), ondanks eerdere steun aan koning

24. kritiek = negatief, wat je slecht vindt; alternatief = positief, wat je wil veranderen/verbeteren

24.1. geld, opleiding

24.2. Verlichting levert ideeën voor alternatieven

25. xxx = zie instructie

25.1 Vul schema verder aan op de plaats van de pijltjes

VOLTAIRE	DEISME	→

ROUSSEAU	VOLKSSOEVEREINITEIT	→
MONTESQUIEU	TRIAS POLITICA	→

26

Wetgevende macht	Uitvoerende macht	Gerechtelijke macht
Wetten vaststellen Begroting vaststellen Controleren regering	Dagelijks bestuur (regeren)	Waken over rechten van de burgers (onafhankelijk)

26.1 → Zie bovenstaand schema.

27 spin (adel) zuigt vlieg (boer/slachtoffer) uit via web

27.1 er staan ook allemaal verklarende teksten in de tekening. Boeren hadden geen opleiding genoten en konden dus ook niet lezen en schrijven.

27.2 **Opdracht VWO:** iemand uit de bourgeoisie, omdat

27.3 **Opdracht VWO:** de kritiek recht zich helemaal op de edelman. Hij doet helemaal niets (spin wacht rustig af of er een vlieg in zijn web komt) en ontvangt dus alleen maar.

9.3 De aanleiding tot de Franse Revolutie

9.3.1 Slecht bestuur

9.3.2 Honger

28. vergadering van standen op landelijk niveau

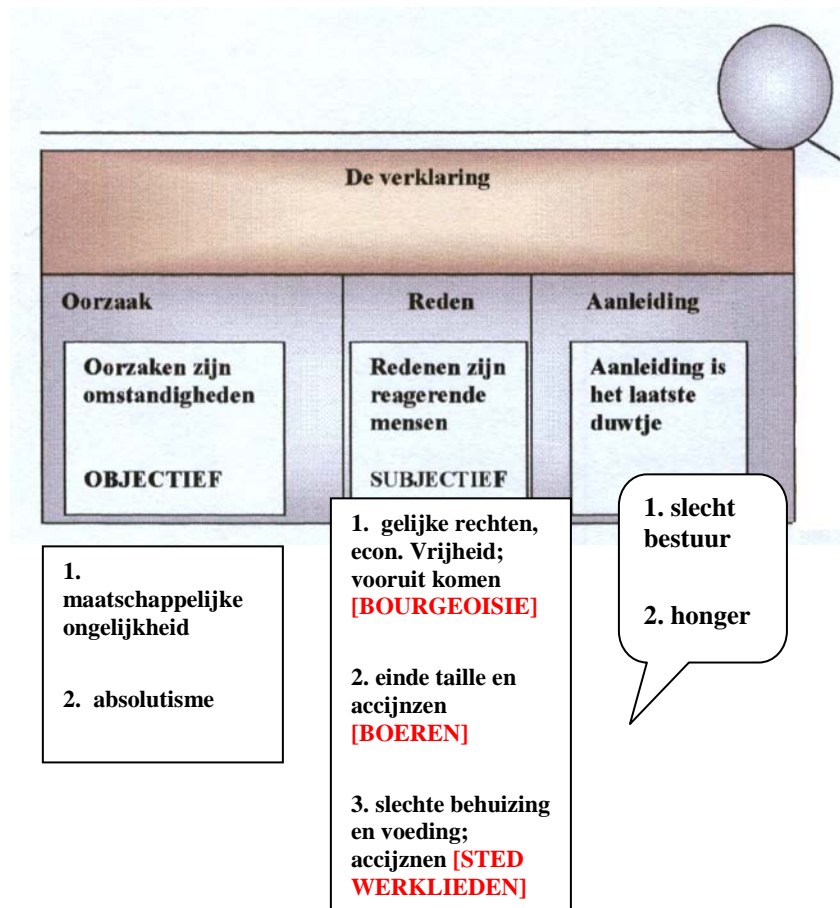
28.1. Staten-Generaal is strijdig met centralisme/absolutisme. Staten-Generaal is particularistisch

29. Uit financiële nood. De schatkist raakte leeg.

29.1. eisen over Grondwet (2), vertegenwoordiging derde stand (2), jaarlijkse bijeenkomst Staten-Generaal (5), gelijke rechten standen (3, 9), vrijheid van de burgers (20)

29.2. 9

30

30.1 de Staten-Generaal mislukte. Door slecht bestuur en honger zijn de mensen al in opstandige stemming

31. Opdracht VWO

- 31.1 uitgaven: 623 miljoen; inkomsten: 503....miljoen
- 31.2 schulden
- 31.3 ongeveer 120 miljoen
- 31.4 schuldenpost neemt toe, want elk begrotingstekort betekent lenen en dus nieuwe schuld erbij.
- 31.5 schulden zijn negatieve uitgaven: je kunt er niets voor kopen / mee doen

10 De gebeurtenis: de Franse Revolutie

10.1 Eed op de Kaatsbaan

10.2 De bestorming van de Bastille

10.3 La Grande Peur

- 32. eed op de kaatsbaan; bestorming van de Bastille; grande peur
- 32.1. 1.bourgeoisie 2.stedelijke werklieden 3. boeren

33 xxx = Zie instructie

33.1. geschreven-primair-subjectief

33.2. Aan de ene kant oefent de derde stand alle belangrijke economische werkzaamheden uit en heeft zij alle openbare ambten, aan de andere kant zijn de winstgevende functies in handen van adel en geestelijkheid

34. xxx = zelf doen

35. xxx VWO zelf doen!!!

11. De gevolgen van de Franse Revolutie

11.1 De grondwet van 1791

36. afschaffing feodale rechten en opheffing geestelijkheid als stand maakt iedereen gelijk voor de wet. Mensenrechten en burgerrechten geeft burger bescherming tegen staatsbelang

36.1. xxx

37. aanspreektitel; kleding; politieke clubs

38. 2,3,5,6,7,15: einde almacht/willekeur van de koning. Nu morele principes

38.1. 2, 17: nadruk op eigendom

39.1. ROU: volk is de basis (d.m.v. verkiezingen)

MON: drie machten

ROU: niet iedereen mag kiezen

MON: koning wordt niet gekozen, kan wetten tegenhouden

39.2. mannen ouder dan 25 jaar..... Vrouwen komen niet in schema voor

39.3. **Opdracht VWO. I, II, VI,X, want alle rechten en plichten die voor mannen gelden moeten ook voor vrouwen gelden**

39.4. **Opdracht VWO. Wat is de Derde Stand? Van abbé Sieyès**

11.2 Terreur en contraterreur

40. reactionairen, conservatieven en progressieven

40.1. zie schema onder 40.3

reactionairen	conservatieven	progressieven
<i>koning</i> <i>geestelijkheid</i> <i>adel</i>	<i>welvarende</i> <i>bourgeoisie</i>	<i>intellectuele bourgeoisie</i> <i>stedelijke werklieden</i> <i>geletterde vrouwen</i>

40.2

- Vrijemarkteconomie en geen invloed van de overheid of juist wel steun voor de armen en dus wel invloed van de overheid
- Welke staatsvorm
- Welke regeringsvorm

[TIP: kijk hiervoor ook opnieuw naar VK 6]

41. Vrijheid en gelijkheid worden op papier geregeld, maar in de praktijk worden de nieuwe ideeën met terreur doorgevoerd

42. → = Zie instructie

42.1. niet blij. Citaat: "...terwijl ze gemeenzaam met elkaar keuvelden alsof ze naar een feest gingen..."

42.2. Primaire bron, want de schrijver van de bron was ooggetuige. Dat blijkt uit "ik zag...." (subjectief)

42.3. **Opdracht VWO: ja, de afbeelding laat lachende mensen zien en hoeden worden omhoog gestoken uit blijdschap.**

Eureka 2 hv

43. Xxx = zie instructie
- 43.1. adel het slachtoffer
- 43.2. totaal 13216 terechtgestelden, van wie:
adel: 1123 = 8 %
bourgeoisie: 1886 = 14 %
kleine burgerij: 1394 = 11 %
geestelijkheid: 885 = 7 %
stedelijke werklieden: 4152 = 31 %
boeren: 3803 = 29 %
44. bevoorrechten: 15 % van de veroordeelden; burgerij: 25 %; stedelijke werklieden en boeren tezamen: 60 %! →
- 44.1. cijferbron: geschreven A = objectief speelfilm: ongeschreven 2 = subjectief (propaganda?).....
45. xxx = zelf doen!
- 45.1. oordeelvraag: je geeft hier een eigen mening maar wel gebaseerd op feiten en het beoordelen van argumenten (de hoofdvraag staat in opdracht 44!)

11.3 Napoleon

- 46 xxx = zelf doen!
- 47 ongeschreven bron, primair, subjectief, standplaatsgebondenheid hoog
- 47.1 grootheid/ macht van Napoleon: imponeren!
- 47.2 subjectief: doel is niet feiten weergeven, maar mensen beïnvloeden
48. →
- 48.1.

Bevorderen van de ideeën van de Franse Revolutie in de rest van Europa
Handhaving van de rechtsstaat en scheiding kerk en staat
Oude adel en geestelijkheid krijgen oude machtspositie niet terug

48.2.

Herinvoering van de monarchie oftewel afschaffing van de republiek
Verzoening met de rooms-katholieke kerk
Einde aan democratisering

48.3. **Enerzijds wel, want**

1. hij bevordert de ideeën van de Franse Revolutie in het buitenland
2. hij handhaaft de rechtsstaat en de scheiding tussen kerk en staat
3. de oude adel en de geestelijkheid krijgen hun oude machtspositie niet meer terug

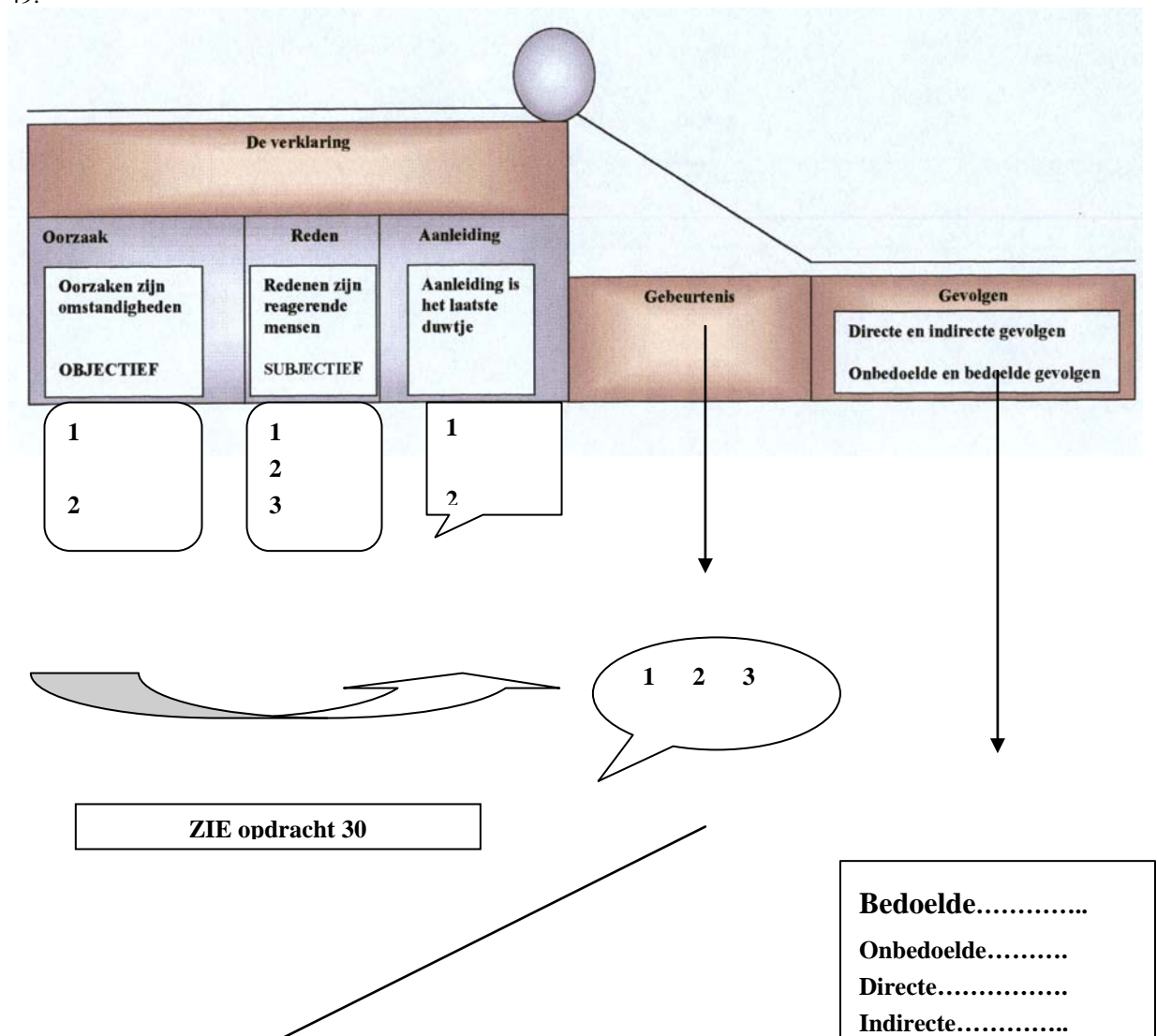
Anderzijds niet, want

1. hij voert met het afschaffen van de republiek de monarchie weer in
2. hij maakt een einde aan de democratisering
3. hij verzoent zich met de rooms-katholieke kerk.

Eureka 2 hv

48.4. bedoeld wordt vraag 47.2 (=47.3): in hoeverre = afweging = waarderende vraag. Waarend laat de antwoordgever mogelijkheden voor een eigen oordeel.

49.

- 1. = Eed op de Kaatsbaan
- 2. = Bestorming van de Bastille
- 3. = Grande Peur

- Bedoeld: Grondwet
- Onbedoeld: terreur en contraterreur
- Onbedoeld: Napoleon
- Direct: grondwet
- Indirect: terreur..... en Napoleon

50. Opdracht VWO

- 50.1. gelijkheid / ongelijkheid
- 50.2. xxx
- 50.3. xxx
- 50.4. N: ongelijkheid is niet te voorkomen; R: ongelijkheid wordt door mens zelf gemaakt
- 50.5. xxx